

Appendix

Nedanstående checklista används som riktlinjer för poängbedömning, i enkäterna samt som självvärderingsinstrument för den utbildande enheten. När inspektörerna använder checklistan gällandes SPUR:s kriterier räknas *stämmer helt* och *stämmer ganska bra* som ett positivt svar och *stämmer dåligt* och *stämmer inte alls* som ett negativt.

A. Verksamheten

Föreskrift	Ja	Nej			
1 Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska genomföras som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiseringstjänstgöringen.					
2 Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska utvärderas som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiseringstjänstgöringen.					
Allmänna råd	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
3 Verksamheten är tillräckligt allsidig (patientsammansättning, sjukdomspanorama mm) för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas					
SPUR:s kriterier	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
4 Verksamheten innehåller jour och/eller beredskap.					
5 Det finns en jämställdhetsplan ²⁾ med aktiva åtgärder för att t ex främja möjligheterna att kombinera föräldraskap med förvärvsarbete och en jämn könsfördelning av ST-läkare och handledare.					
6 Det finns en mångfaldsplan ³⁾ med aktiva åtgärder för att främja mångfald inom utbildningen.					

1) Påståendet gäller ej för allmänmedicin.

2) Jämställdhetsplan ska enligt lag behandla arbetsförhållanden, rekrytering, sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön, löner samt föräldraskap och förvärvsarbete.

3) Med mångfald menas lika rättigheter och möjligheter. I målbeskrivningen nämns aspekter såsom ålder, språk, etnicitet, sexuell läggning och religion samt genus

4) Läs om kraven på www.slf.se/spur

5) Om brister förekommer bör detta leda till förändringar i ST-läkarens utbildningsprogram, i verksamhetens utbildningsinsatser eller, i förkommande fall, genom tydligare krav på ST-läkaren.

B. Medarbetarstab och interna kompetenser

<i>Föreskrift</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>			
1 Samtliga ST-handledare är specialistkompetenta i avsedd specialitet.					
2 Samtliga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.					
3 Det finns tillgång till studierektor som är specialistkompetent läkare och som har genomgått handledarutbildning.					
<i>Allmänna råd</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	<i>Ej relevant</i>
4 Det finns tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens för att handledningen ska fungera väl.					
5 Handledningen innehåller pedagogik, kommunikation och etik.					
6 Det finns tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens för att instruktioner alltid ska kunna ges.					
<i>SPUR:s kriterier</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	
7 Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till.					
8 Det finns en detaljerad plan på individnivå för hur de ST-handledare som inte har genomgått handledarutbildning ska kunna göra det.					
9 Det finns regelbundna handledarträffar för ST-handledarna (minst en gång per termin).					
10 Det finns en skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.					
11 Det finns en disputerad läkare vid enheten eller för allmänmedicinens del tillgång till disputerad läkare som fungerar som vetenskaplig handledare.					
12 Den utbildande enheten anser att det är viktigt att försöka uppnå jämn fördelning och mångfald bland ST-läkare, handledare och övriga medarbetare.					

C. Lokaler och utrustning

<i>Allmänna råd</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	<i>Ej relevant</i>
1 Utrustningen för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.					
2 ST-läkarna har ett eget rum eller tillgång till en fast arbetsplats som gör det möjligt att arbeta ostört.					
3 Det finns ändamålsenliga konferensrum.					
4 ST-läkarna har tillgång till en egen dator, nödvändiga datorprogram, kliniska beslutsstöd och internetförbindelse.					
<i>SPUR:s kriterier</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	<i>Ej relevant</i>
5 Det finns tillgång till för specialiteten adekvat bibliotekstjänst.					
6 Det finns tillgång till aktuella och relevanta tidsskrifter.					
7 Jourrummen uppfyller Läkarförbundets krav. ⁴⁾					

D. Tjänstgöringens uppläggning

<i>Föreskrift</i>					
1 ST genomförs och utvärderas enligt de dokumenterade rutinerna också i praktiken					
2 Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram som överensstämmer med kraven i målbeskrivningen.					
3 Det individuella utbildningsprogrammet revideras regelbundet (bör ske årligen).					
<i>Allmänt råd</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	<i>Ej relevant</i>
4 Studierektorn deltar i upprättandet av utbildnings- och introduktionsprogram och tillser att handledaren har relevant kompetens.					

5 ST är upplagd utifrån den av föreningen/sektionen angivna utbildningsstrukturen. <i>SPUR:s kriterier</i>	<i>Stämmer helt</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer inte alls</i>	<i>Ej relevant</i>
7 Alla ST-läkare har fått introduktion till tjänstgöringen enligt enhetens introduktionsprogram					
8 Även sidotjänstgöringens uppläggning innefattas i de individuella utbildningsprogrammen.					
9 Det finns individuella utbildningsprogram för samtliga läkare utan specialistkompetens.					
10 Specialitetens rekommendationer och/eller anvisningar följs (i de fall det finns sådana).					
11 Jourtjänstgöringen utgör en adekvat del av tjänstgöringen. Vad som är adekvat del definieras av specialitetsföreningen.					
12 Jourtjänstgöringen tillgodoräknas tidmässigt i ST.					
13 Huvuddelen av tjänstgöringen kan antingen genomföras vid den inspekterande enheten eller också finns det en dokumenterad plan för kompletterande tjänstgöring vid annan enhet.					
14 Det finns dokumenterad kvalitetsuppföljning av utbildningen vid aktuella sidoutbildningsenheter (t ex resultat från SPUR-inspektioner).					
15 Män och kvinnor arbetar på lika villkor och har lika möjligheter att nå målen i målbeskrivningen.					
16 Den utbildande enheten ger lika möjligheter till ST-läkare att nå målen i målbeskrivningen oavsett etnisk bakgrund.					
17 Vid enheten tjänstgörande icke-specialistkompetenta läkare som inte genomför ST har individuella utbildningsprogram.					
18 Gäller gren- och tilläggspecialiteter: Det finns möjlighet att redan under tjänstgöringen i basspecialiteten på börja fördjupning i den tilltänkta gren - eller tilläggspecialiteten.					

E.Handledning och uppföljning

Föreskrift	Ja	Nej			
1 En personlig handledare finns utsedd för alla ST-läkare					
2 ST-läkaren dokumenterar uppnådd kompetens och förvärvade kunskaper.					
3 Det görs en fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet under hela ST.					
4 Det finns dokumenterade rutiner för hur verksamheten ska granskas genom externa inspektioner.					
Allmänt råd	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
5 Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.					
6 Handledningen är överenskommen i förväg.					
7 Handledarsamtalen genomförs regelbundet och med kontinuitet. Specialitetsföreningen rekommenderar lämpligt intervall.					
8 Handledaren dokumenterar samtalen med ST-läkaren.					
9 ST-läkaren dokumenterar handledar- och kompetensutvecklingssamtalen.					
10 Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna, dokumenterade kompetensutvecklingssamtal med ST-läkarna.					
11 Den fortlöpande bedömningen omfattar alla aspekter av ST och alla mål i målbeskrivningen.					
12 Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand överenskomna och kända metoder.					
13 ST-läkaren ges nödvändiga instruktioner under tjänstgöringen.					
14 ST-läkaren får återkoppling på sin tjänstgöring från verksamhetens medarbetare.					

15	Brister i ST-läkarens kompetens har föranlett åtgärder. ⁵⁾					
	SPUR:s kriterier	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
17	Specialisterna vid enheten är i realiteten tillgängliga för instruktion och handledning.					
18	Utbildningsklimatet är öppet och inbjuder till diskussioner och frågor.					
19	Det finns rutiner för uppföljning av ST-läkarnas tjänstgöring vid sidoutbildande kliniker.					
20	IT-hjälpmiddel används i handledningen och uppföljningen (t ex Läkarförbundets Kompetensportfölj).					
21	ST-läkarna ges kunskap om andra yrkesgruppers arbetsuppgifter.					
22	Även vid enheten tjänstgörande icke-specialistkompetenta läkare som inte genomför ST erhåller handledning.					

F. Teoretisk utbildning

Föreskrift		Ja	Nej			
1	Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i utbildningsprogrammet i enlighet med målbeskrivningen.					
2	ST-läkarna genomgår i realiteten den teoretiska utbildning som definieras i utbildningsplanen.					
	Allmänt råd	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
3	ST-läkarna har tillgång till regelbunden och planerad internutbildning.					
4	ST-läkarna har tillgång till regelbunden och planerad externutbildning.					

5 De kurser som ST-läkarna deltar i är kvalitetsgranskade (t ex genom IPULS).

6 Det finns regelbunden, avsatt tid för självstudier.

SPUR:s kriterier

Stämmer helt **Stämmer ganska bra** **Stämmer dåligt** **Stämmer inte alls** **Ej relevant**

7 Även vid enheten tjänstgörande icke-specialistkompetenta läkare som inte genomför ST erhåller teoretisk utbildning.

Antal timmar/vecka

8 Ungefärligt antal timmer per vecka som ST-läkaren deltar i internutbildning (minst en timme per vecka):

9 Ungefärligt antal timmer per vecka som ST-läkaren deltar i externutbildning (minst fem dagar per termin):

10 Ungefärligt antal timmar per vecka som ST-läkaren använder till självstudier (minst en timme per vecka):

Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Föreskrift

Ja

Nej

1 Det finns en process som leder till förmåga till ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt (vilket bl a innebär kunskap om forskningsmetodik, epidemiologiska grundbegrepp, metoder för evidensbaserad medicin och granskning av vetenskaplig information).

2 Varje ST-läkare ges goda möjligheter att slutföra ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.

3 Det finns en process som leder till kunskap om och kompetens i evidensbaserat förbättringsarbete.

4 ST-läkarens kompetens i medicinsk vetenskap bedöms och återkoppling sker.

5	ST-läkarna redovisar, dokumenterar och genomför kvalitetsprojekt.					
6	ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms och återkoppling sker.					
	Allmänt råd	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
7						
	SPUR:s kriterier	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
8	Det finns tillgång till handledare för evidensbaserat projektarbete.					
9	Det finns tillgång till vetenskaplig handledare.					
10	ST-läkarnas genomförda projekt publiceras.					
11	Begränsade vetenskapliga ST-projekt offentliggörs.					
12	Det finns rutiner så att forskar-ST kan göras på enheten. ¹⁾					
13	Det finns ett välfungerande doktorandprogram på enheten. ¹⁾					
14	Det finns möjlighet att få FoU-tid för att bedriva forskning på arbetstid.					
15	Doktorandstudier bedrivs inom enheten. ¹⁾					
16	Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.					
17	Enheten har regelbundna möten där medarbetarna går igenom och diskuterar komplikationer och avvikelser. Minst ett självständigt forskningsprojekt (dvs inte bara deltagande i klinisk läkemedelsprövning eller multicenterstudie) har slutförts vid enheten inom de senaste två åren. ¹⁾					

18 Minst ett självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte senaste två åren.¹⁾

19 Verksamheten ger ST-läkarna möjlighet att bedriva forskning inom sina utbildningsprogram.¹⁾

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

<i>Föreskrift</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
1 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt.		
2 ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.		
3 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla kunskapen om mångfald och genus. 3)		
4 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla kommunikationen med andra läkare och medarbetare.		
5 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla sin pedagogiska förmåga.		
6 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ett professionellt etiskt förhållningssätt.		
7 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla förmågan till att pröva de egna behoven av kompetensutveckling.		
8 ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.		
9 ST-läkaren får undervisa under handledning.		
10 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens.		
11 ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla medarbetarskap.		

12	ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla handledarskap.					
13	ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla förmågan att leda arbete i vårdteam.					
14	ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla systemkunskap.					
15	ST-läkaren får själv handleda med återkoppling på handledningen.					
16	ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms och återkoppling sker.					
	Allmänt råd	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
17	Medsittning eller videoinspelade patientbesök används i utbildningen.					
	SPUR:s kriterier	Stämmer helt	Stämmer ganska bra	Stämmer dåligt	Stämmer inte alls	Ej relevant
18	ST-läkaren ges möjlighet att delta i program eller kurs avseende kommunikativ kompetens.					
19	Det finns program eller kurser under ST avseende handledning av läkare under utbildning.					
20	Det finns rutiner så att ledarskaps-ST kan göras på enheten alternativt det finns ett omfattande strukturerat utbildningsprogram för de ST-läkare med intresse och fallenhet för ledarskapsfrågor.					